

natuurtoets

Quickscan natuurtoets Schoolstraat 62, 64 en 66, Zwolle

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Zwolle

Status

Concept

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Schoolstraat 62, 64 en 66, Zwolle

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

19-646

Datum

16 januari 2020

Status

Concept

Auteur(s)

S. (Silvio) Lindhout & R. (Rutger) Olthof

Tweede lezer

I. (Iwan) Veeman

Opdrachtgever

Gemeente Zwolle

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Lindhout, S. & R. Olthof (2020). Quickscan natuurtoets Schoolstraat 62, 64 en 66, Zwolle. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 19-646. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	3
1.3 Leeswijzer	4
2. Kader en methode	5
2.1 Wettelijk kader	5
2.2 Onderzoeksmethode	6
3. Gebiedsbescherming	7
3.1 Natura 2000	7
3.2 Natuurnetwerk Nederland	7
4. Soortbescherming	9
4.1 Flora	9
4.2 Zoogdieren	9
4.3 Broedvogels	12
4.4 Amfibieën	13
4.5 Overige soortgroepen	13
5. Geraadpleegde bronnen	14

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Zwolle is voornemens om de bestemming te wijzigen van de adressen Schoolstraat 62, 64 en 66 in Zwolle om een appartementengebouw te realiseren. De huidige bestemming laat geen appartementengebouw toe waardoor een bestemmingsplanwijziging nodig is. Omdat uitvoering van dit bestemmingsplan negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, dient dit initiatief getoetst te worden aan het natuurbeschermingsrecht. Op verzoek van Gemeente Zwolle heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige natuurwaarden die kunnen optreden door de beoogde bestemmingsplanwijziging. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

Gebiedsbescherming

- Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' dat op een afstand van circa 2,7 kilometer ten noordwesten van het plangebied ligt. Vanwege deze afstand worden negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, met uitzondering van stikstofdepositie, uitgesloten.
- NNN-gebied ligt op circa 2,6 kilometer meter afstand van het plangebied. Gezien deze afstand en de beperkte omvang van het plan worden negatieve effecten op het NNN uitgesloten.

Soortbescherming

- De woning binnen het plangebied bevat mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen. Schade aan onmisbaar foerageergebied en vliegroutes wordt uitgesloten.
- In dichte begroeiing binnen het plangebied kunnen verblijfplaatsen van de egel aanwezig zijn.
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen. Wel zijn binnen en in de directe omgeving van het plangebied gedurende de broedtijd diverse algemene vogels van bebouwing en struweel broedend te verwachten zoals merel, winterkoning, kauw, houtduif, witte kwikstaart, roodborst en Turkse tortel.
- Het voorkomen van beschermde flora, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden in het plangebied wordt uitgesloten.

Advies

- Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de sloop, de bouwfase en gebruiksfase kunnen over grote afstand optreden. Hoewel het in voorliggende situatie een relatief kleine ontwikkeling betreft op forse afstand van Natura 2000-gebied, kan een effect alleen op juridisch sluitende wijze worden gemotiveerd middels een stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS. We adviseren daarom om een AERIUS-berekening uit te voeren om de stikstofdepositie in beeld te brengen.

- Door de sloop van de woning gaan potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen in beeld te brengen. Wanneer verblijfplaatsen van vleermuizen door de werkzaamheden verloren gaan, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. Er is in deze situatie uitzicht op ontheffing doordat in voorliggende situatie het relatief eenvoudig is om de functionaliteit van de leefomgeving te garanderen en het belang van de sloop en realisatie van het appartementengebouw onderbouwd kan worden. Om een ontheffing te kunnen verkrijgen dient in de regel voorzien te worden in alternatieve verblijfplaatsen.
- Door het verwijderen van dichte begroeiing gaan potentiële verblijfplaatsen van egel verloren. Nader onderzoek naar egel is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen in beeld te brengen. Wanneer verblijfplaatsen van egel door de werkzaamheden verloren gaan, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. Er is in deze situatie uitzicht op ontheffing doordat in voorliggende situatie het relatief eenvoudig is om de functionaliteit van de leefomgeving te garanderen en het belang van het appartementengebouw onderbouwd kan worden. Om een ontheffing te kunnen verkrijgen dient in de regel voorzien te worden in alternatief leefgebied.
- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van algemene zoogdieren en amfibieën verloren gaan. Voor deze soorten geldt in voorliggende situatie een provinciale vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.
- Werkzaamheden die nesten van aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor 15 februari en na 1 oktober. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden opgestart adviseren we om een broedvogelcontrole uit te voeren door een ter zake deskundige. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Zwolle is voornemens om de bestemming te wijzigen van de adressen Schoolstraat 62, 64 en 66 in Zwolle (met kadastrale perceelnummers 7623, 5643 en 7385) om een appartementengebouw te realiseren. De huidige bestemming (eengezinshuizen) laat geen appartementengebouw toe waardoor een bestemmingsplanwijziging nodig is. Omdat de beoogde bestemmingsplanwijziging mogelijk effect kan hebben op beschermde natuurwaarden heeft gemeente Zwolle Ecogroen gevraagd een quickscan natuurtoets uit te voeren. De quickscan natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in mogelijk effecten op aanwezige beschermde soorten en gebieden die op kunnen treden door de beoogde bestemmingsplanwijziging. In het voorliggende rapport zijn de werkwijze en bevindingen van deze toets beschreven.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is gelegen aan de Schoolstraat 62, 64 en 66 in de wijk Diezerpoort te Zwolle. De bebouwing op adressen 64 en 66 is reeds gesloopt. Dit maakt Schoolstraat 62 een vrijstaand pand met aanbouw. De woning beschikt niet over een spouwmuur of vliering. Binnen het plangebied is beplanting aanwezig in de vorm van een sterk verruigde tuin met twee bomen (lijsterbes en een jonge wilg *sp.*) en een dichte heg van laurierkers langs de oostkant van de woning. De westkant van het plangebied (waar zich voorheen Schoolstraat 64 en 66 bevonden) ligt braak. De zuidzijde van het plangebied wordt begrensd door de Schoolstraat. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door een extensief beheerd grasveld. Overige zijden worden begrensd door bebouwing. De woning Schoolstraat 62 wordt op moment van schrijven bewoond. Het plangebied bevat geen permanent oppervlaktewater.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron kaartondergrond: Nationaal Georegister.

De gemeente Zwolle heeft het voornemen om het plangebied bouwrijp te maken. Hiervoor is het noodzakelijk om de woning te slopen en de bomen en begroeiing te verwijderen om nieuwbouw mogelijk te maken. De beoogde nieuwbouw bestaat uit een appartementengebouw bestaande uit acht appartementen met bijbehorende voorzieningen.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en beschermde soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb; Staatsblad, 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In dit rapport gaan wij in op de bescherming van soorten en gebieden. Conform de vraagspecificatie wordt in dit rapport niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden. In kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen, projecten en activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significant) negatieve effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen

van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijk belang wordt voldaan.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen en in de omgeving van het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

Om de aanwezige en te verwachten beschermde soorten binnen de invloedssfeer van het plangebied in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF, 2020).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 13 januari 2020 (bewolkt, droog, 8°C, weinig wind) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is het plangebied (zie figuur 1.1) geïnspecteerd alsmede de directe omgeving (50 meter rondom), waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het plangebied en beschermde gebieden. Gedurende het veldbezoek is voornamelijk gelet op de geschiktheid van de bebouwing voor vogels met jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van vleermuizen en is een biotoopbeoordeling uitgevoerd voor egel. Daarnaast is de woning van binnen geïnspecteerd op sporen van gebouwbewonende soorten als steenmarter.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is in of nabij beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van het voorgenomen plan bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden en of vervolgstappen (zoals nader onderzoek, ontheffing- dan wel vergunningsaanvraag) vereist zijn.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' dat op een afstand van circa 2,7 kilometer ten noordwesten van het plangebied ligt (zie figuur 3.1). Doordat het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is gelegen, zijn negatieve effecten door oppervlakteverlies op voorhand uitgesloten. Verstorende effecten door bijvoorbeeld licht of geluid tijdens de werkzaamheden worden gezien de ruime afstand tot habitattypen en leefgebieden, de tussenliggende infrastructuur en bebouwing eveneens uitgesloten.

Figuur 3.1 Afstand tussen het plangebied (rode stip) en Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' (geel). Bron kaartondergrond: OpenStreetMap.

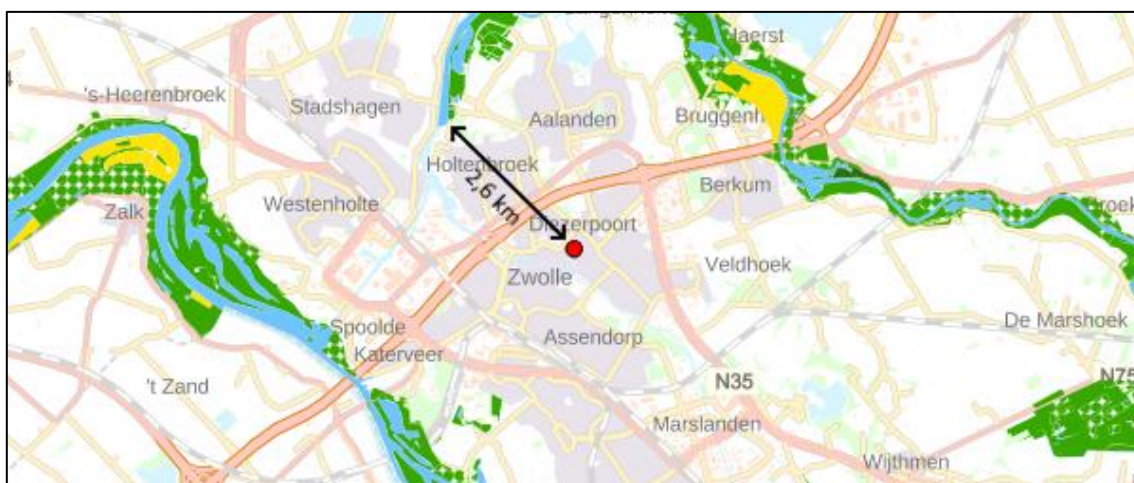
Stikstofdepositie

Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de sloop, de bouwfase en gebruiksfase kunnen over grote afstand optreden. Hoewel het in voorliggende situatie een relatief kleine ontwikkeling betreft op forse afstand van Natura 2000-gebied, kan een effect alleen op juridisch sluitende wijze worden gemotiveerd middels een stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS. We adviseren daarom om een AERIUS-berekening uit te voeren om de stikstofdepositie in beeld te brengen.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Uit de interactieve kaarten op de website van provincie Overijssel is te zien dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van NNN-gebied (Overijssel, 2020). Het meest nabijgelegen NNN-gebied is het Zwarte Water dat op circa 2,6 kilometer ten noordwesten van het plangebied ligt (zie figuur 3.2). Met de beoogde ontwikkeling wordt afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. De provinciale regels van Overijssel over het NNN gelden echter alleen voor gronden binnen het NNN. De "nee, tenzij" afweging is daarom niet aan de orde. In het kader van goede ruimtelijke ordening is het wel noodzakelijk te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke orde-

ning houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen. Gezien de afstand tussen het plangebied en het NNN is er geen sprake van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door het plan. Het nemen van vervolgstappen in het kader van beschermd NNN-gebied is niet aan de orde.

Figuur 3.2 Afstand tussen het plangebied (rode stip) en NNN-gebied. Kaartbron: Geodata Overijssel.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. In de verruigde tuin en op het braakliggende terrein groeien algemene soorten als braam *spec.* (geheel noordwestelijk deel van de tuin), zwarte toorts, grote kaardebol, vlinderstruik, judaspenning, ridderzuring, paardenbloem en haagwinde. Ook staat een lijsterbesboom in de tuin en groeien er enkele (jonge) bomen van de soorten wilg *spec.* en robinia. Op het afdakje in de tuin groeit een grote klimopstruik. Direct ten oosten van de woning staat een dichte haag van laurierkers.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDF, 2020) worden beschermde plantensoorten niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van beschermde flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd door artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) van de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de te slopen woning. De woning bevat spleten en kieren waarin vleermuizen zich kunnen huisvesten. Deze open ruimtes zijn te vinden achter de gevelbetimmering, tussen de muur en de kozijnen en tussen bakstenen (zie figuur 4.1). 's Zomers dienen deze ruimtes mogelijk als verblijfplaatsen van soorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De aanwezigheid van belangrijke winterverblijfplaatsen binnen het plangebied

wordt uitgesloten wegens het ontbreken van een spouw of vliering. De potentiële zomer- en paarverblijfplaatsen gaan bij de sloop van de woning verloren.

Figuur 4.1 Links: ruimtes achter de gevelbetimmering en tussen bakstenen. Rechts: ruimte tussen de muur en kozijnen.

Vervolgstappen

Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek uit te voeren conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad, 2017) en de kennisdocumenten van gewone en ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017a & 2017b). In voorliggende situatie houdt dit in dat in de periode half mei tot en met september vier nachtelijke bezoeken worden gebracht.

Bij het aantreffen van één of meerdere verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming bij het bevoegd gezag (provincie Overijssel) noodzakelijk. Er dienen in dat geval mitigerende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de leefomgeving van vleermuizen te waarborgen. Aan de ontheffingsvoorwaarde kan gezien onderstaande criteria worden voldaan, waardoor de ontheffing verleend kan worden:

- In voorliggende situatie kan de functionaliteit van de leefomgeving gegarandeerd worden door het realiseren van nieuwe verblijfplaatsen voor vleermuizen in bijvoorbeeld de nieuwbouw en vleermuizen tijdens het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden te ontzien door de woning ongeschikt te maken voor vleermuizen.
- Het belang van de sloop van de huidige woning en de realisatie van het appartementengebouw kan worden onderbouwd met het volgende belang: In het kader van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Vliegroutes en foerageergebieden

Vanwege het ontbreken van opgaande lijnvormige structuren maakt het plangebied geen onderdeel uit van een vliegroute voor vleermuizen. De voorgenumen werkzaamheden hebben daarom geen negatief

effect op onmisbare vliegroutes voor vleermuizen. Gezien de beperkte aanwezigheid van groenelementen wordt binnen het plangebied ook geen belangrijk foerageergebied voor vleermuizen verwacht. Vervolgstappen voor vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Egel

Tijdens het veldbezoek is egel niet waargenomen. In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van egel (NDFF, 2020). Zo is egel in 2018 langs de Berkumstraat 100 meter ten oosten van het plangebied waargenomen. Het plangebied bevat mogelijk verblijfplaatsen van egel. Zowel de braamruigte in de tuin als de laurierkershaag direct ten oosten van de woning zijn dicht genoeg om 's zomers te fungeren als verblijfplaats (zie figuur 4.2). Daarnaast is foerageergebied van egel aanwezig binnen het plangebied. Bovendien zijn gedurende het veldbezoek veel prooidieren van de egel (slakken en regenwormen) aangetroffen binnen het plangebied. Van onmisbaar foerageergebied is geen sprake gezien de hoeveel alternatief foerageergebied in de omgeving in de vorm van extensief beheer grasland en overige tuinen. Bij uitvoering van beoogde werkzaamheden gaan alle groenvoorzieningen, en daarmee potentiële verblijfplaatsen van de egel verloren. Vervolgstappen ten aanzien van de egel zijn noodzakelijk.

Figuur 4.2 Links: dichte begroeiing van het braamstruweel. Rechts: de laurierkershaag ten oosten van de woning.

Vervolgstappen

Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van egel binnen het plangebied. Vervolgonderzoek vindt plaats aan het begin en eind van de nacht in de actieve periode van de egel (mei tot en met september). In voorliggende situatie combineren we het benodigde egelonderzoek met het nachtelijke onderzoek naar vleermuizen. Hierbij wordt gelet op rondscharrelende egels die een indicatie zijn voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen. Door verspreid in de periode mei tot en met september vier bezoeken uit te voeren ontstaat een betrouwbaar beeld van het terreingebruik van het plangebied door de egel.

Bij het aantreffen van een egelverblijfplaats binnen het plangebied is het noodzakelijk om een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen bij het bevoegd gezag (provincie Overijssel). Er dienen in dat geval mitigerende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de verblijfplaats van egel te

waarborgen. Aan de ontheffingsvoorwaarde kan gezien onderstaande criteria worden voldaan, waardoor de ontheffing verleend kan worden:

- In voorliggende situatie is het relatief eenvoudig om de functionaliteit van de leefomgeving te garanderen door beplanting en ruigtes te verwijderen buiten het winterseizoen en het terugbrengen van verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied door het realiseren van rommelhoekjes, egelkasten of het realiseren van groenzones.
- Het belang van het appartementengebouw kan worden onderbouwd met het volgende belang: in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Overige grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van andere beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming de provincie Overijssel geldt (zoals steenmarter of buning), worden op basis van terreinkernmerken, het gebruik van het plangebied, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Daarnaast maakt het plangebied geen onderdeel uit van onmisbaar foerageergebied van deze beschermende soorten. Vervolgstappen voor beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van een aantal algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere huisspitsmuis, huismuis en bruine rat. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Overijssel vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten of onmisbaar foerageergebied van broedvogels met jaarrond beschermde nesten (zie kader 3.2) wordt uitgesloten binnen het plangebied. In de woning ontbreken ruimtes die kunnen dienen als nestlocatie voor gebouwbewonende soorten als huismus of gierzwaluw. Het nemen van vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in provincie Overijssel verstaan: in functie zijnde nesten van de boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, torenvalk, wespandief, zeearend, zwarte specht en zwarte wouw. Voor sommige andere

soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Het plangebied bevat geschikt broedbiotoop voor enkele algemene soorten zoals merel, winterkoning, kauw, houtduif, witte kwikstaart, roodborst en Turkse tortel. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Werkzaamheden die nesten van aanwezige beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor 15 februari en na 1 oktober. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden opgestart adviseren we om een broedvogelcontrole uit te voeren door een ter zake deskundige. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

4.4 Amfibieën

Door de afwezigheid van permanent oppervlaktewater is voortplanting van amfibieën in het plangebied uitgesloten. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (o.a. NDFF, 2020) wordt ook overwintering van de soorten in de Habitatrichtlijn, de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling (zoals knoflookpad, poelkikker en heikikker) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel is overwintering van algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander te verwachten in aanwezige ruigtes, rommelhoekjes, (muizen)holen en de strooisellaag in het plangebied. Bij realisatie van de plannen kunnen enkele exemplaren van bovengenoemde vrijgestelde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Overijssel vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het plangebied vaste verblijfplaatsen van beschermde reptielen, vissen en ongewervelden uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017

Broekhuizen, S. *et al.* (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS-Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Atlas van Overijssel (<https://geo.overijssel.nl/viewer/app/master/v1>). Geraadpleegd op 13 januari 2020.

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

NDFF uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). geraadpleegd op 9 januari 2020.

SOVON.nl (website met soortinformatie over vogels).

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.

Zoogdierenvereniging.nl. (Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren).